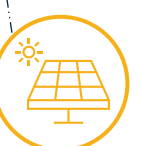
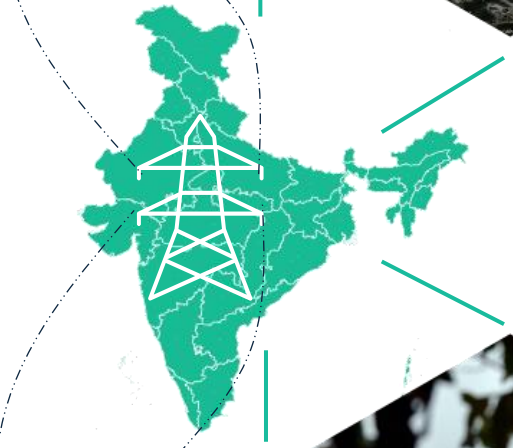

៤.៤ ការជួញដូរកាបូន កម្ពុជា ឥណ្ឌា ឥណ្ឌូនេស៊ី ថៃ និងវៀតណាម

ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២៦

Supported by:

based on a decision of the German Bundestag

តើអ្នកនឹងរៀនអ្វីខ្លះ?

តើទិដ្ឋភាពកាបូន និងចំណុចសំខាន់ៗមានអ្វីខ្លះ?

01

មាត្រា៦ នៃ កិច្ចព្រមព្រៀង ទីក្រុងប៉ារីស និង ទំនាក់ទំនងរបស់ វាជាមួយ NDCs

02

ប្រភេទនៃ ទិដ្ឋភាពកាបូន

03

លិខិតុបករណ៍ កំណត់តម្លៃកាបូន

04

ការយកពន្ធកាបូន និងការធ្វើពាណិជ្ជ កម្មឥណទានកាបូន

05

CDM, ស្តង់ដារ & MRV

06

គំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ រដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ ការជួញដូរកាបូន

08

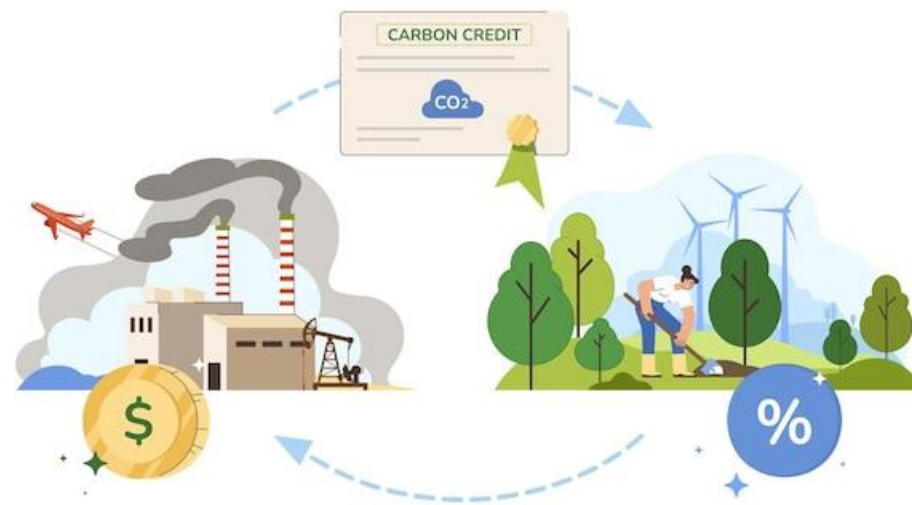
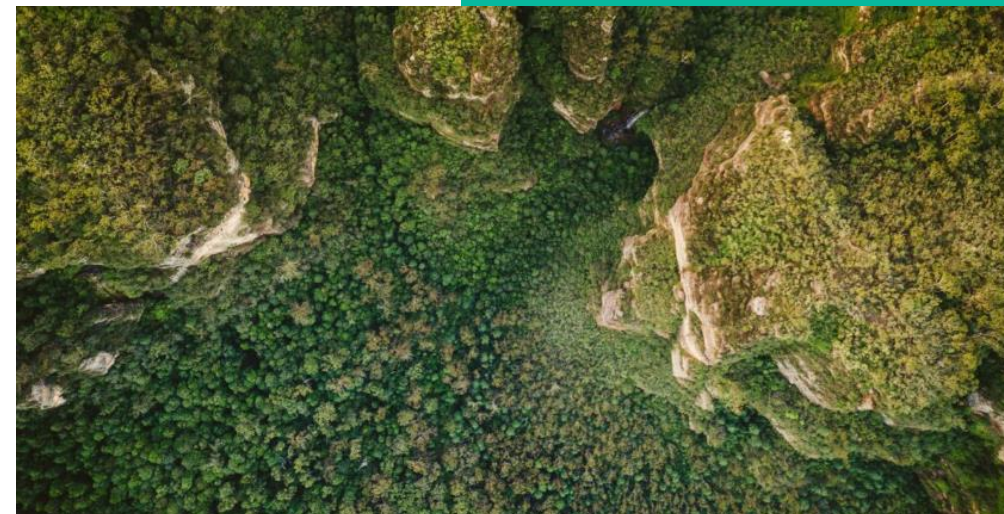
ទីផ្សារកាបូន

សេចក្តីផ្តើមទីផ្សារកាបូន

ទីផ្សារកាបូនគឺជា **យន្តការកំណត់តម្លៃកាបូន** ដែលអនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋ ហាភិបាល និងគ្រួសារមិនមែនរដ្ឋធ្វើពាណិជ្ជកម្មឥណទានការ បំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់។

ទីផ្សារកាបូនបង្វែរការកាត់បន្ថយការបំភាយ និងការដកយក ចេញទៅជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលអាចដោះដូរបាន (ឥណទានត្រូវបាន បង្កើតចេញពីគម្រោងកាត់បន្ថយការបំភាយនេះ ជាប្រសិទ្ធភាព ថាមពល និងគម្រោងថាមពលស្អាត)

ទីផ្សារកាបូន **mobilize resources កាត់បន្ថយការចំណាយ និង ជំរុញសកម្មភាពអាកាសធាតុ** ដោយអនុញ្ញាតឱ្យប្រទេស និងក្រុម ហ៊ុនធ្វើ **ពាណិជ្ជកម្មឥណទានកាបូន** តាមរយៈការកាត់បន្ថយ និងការដកការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ហើយនាំឱ្យមាន **ការផ្លាស់ ប្តូរឆ្ពោះទៅរកការបំភាយឧស្ម័នសុទ្ធសុទ្ធ**។

ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃទិដ្ឋការកាបូន

ចំណុចសំខាន់

ផ្សារកាបូន

ទាក់ទងទៅនឹង NDCs និងមាត្រា ៦ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស

សមាសធាតុសំខាន់ៗនៃមាត្រា ៦

មាត្រា ៦.២

បង្កើត **មូលដ្ឋានសម្រាប់ការជួញដូរក្នុងការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់** (ឬ "លទ្ធផលកាត់បន្ថយ") នៅទូទាំងប្រទេស។

មាត្រា ៦.៤

បង្កើត **យន្តការសម្រាប់ការជួញដូរកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់** រវាងប្រទេសដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ COP

មាត្រា ៦.៨

ទទួលស្គាល់វិធីសាស្ត្រមិនមែនទីផ្សារ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការកាត់បន្ថយ និងការសម្របខ្លួន។ មាត្រានេះណែនាំពី **កិច្ចសហប្រតិបត្តិការតាមរយៈហិរញ្ញវត្ថុ** ការ **ផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា** និងការកសាងសមត្ថភាព ដែលគ្មានការជួញដូរការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័ន។

មាត្រា ៦ កិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស៖

នេះអនុញ្ញាតឱ្យប្រទេសនានាសហការដោយស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នដែលបានកំណត់នៅក្នុង NDCs របស់ពួកគេ។

ប្រទេសនានានឹងអាចផ្ទេរឥណទានកាបូនដែលទទួលបានពីការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ដើម្បីជួយប្រទេសមួយ ឬច្រើនបំពេញតាមគោលដៅអាកាសធាតុ។

មាត្រា ៦ កិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស

របៀបដែលមាត្រា ៦ គាំទ្រទីផ្សារកាបូន

ការកែតម្រូវឆ្លើយតបតាមតម្រូវការ **អាចពង្រីកលើសពីទីផ្សារដែលអនុលោមតាមច្បាប់ទៅជាទីផ្សារកាបូនស្ម័គ្រចិត្ត** ដែលតម្រូវការត្រូវបានជំរុញដោយការប្តេជ្ញាចិត្តស្ម័គ្រចិត្តរបស់វិស័យឯកជនដើម្បីកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័ន។

នៅឆ្នាំ ២០២៣ ភាគីចំនួន ១៤៣ ក្នុងចំណោម ១៥៤ បាននិយាយនៅក្នុង NDCs របស់ពួកគេ ថាពួកគេមានគម្រោង ឬនឹងអាចប្រើប្រាស់ឥណទានកាបូនពីវិធីសាស្ត្រសហប្រតិបត្តិការក្រោមមាត្រា ៦ ដែលជាមធ្យោបាយផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់សកម្មភាពអាកាសធាតុ និងសម្រេចបាននូវគោលដៅជាតិ។

ដូច្នោះ មាត្រា ៦ **បង្កើតទីផ្សារកាបូនអន្តរជាតិ** ជាមួយនឹង **អភិបាលកិច្ចពហុភាគីក្រោម UNFCCC កំណត់ ស្តង់ដារសកល និងការណែនាំទូទៅសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ និងការជួញដូរក្នុងការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័ន និង**

មាត្រា ៦ កិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស:

មាត្រា ៦ ទាក់ទងនឹងការបង្កើតការអនុលោមតាមទីផ្សារកាបូនអន្តរជាតិដែលគ្រប់គ្រងដោយវិធាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស ដែលប្រទេសនានាអាចធ្វើពាណិជ្ជកម្មឥណទានកាបូនបាន។

កិច្ចព្រមព្រៀងលើមាត្រា ៦ បានបង្កើតយន្តការគណនេយ្យដែលគេស្គាល់ថាជា "ការកែតម្រូវដែលត្រូវគ្នា" ដើម្បីធានាថាការរាប់ជួនគ្នាមិនកើតឡើងទេ។

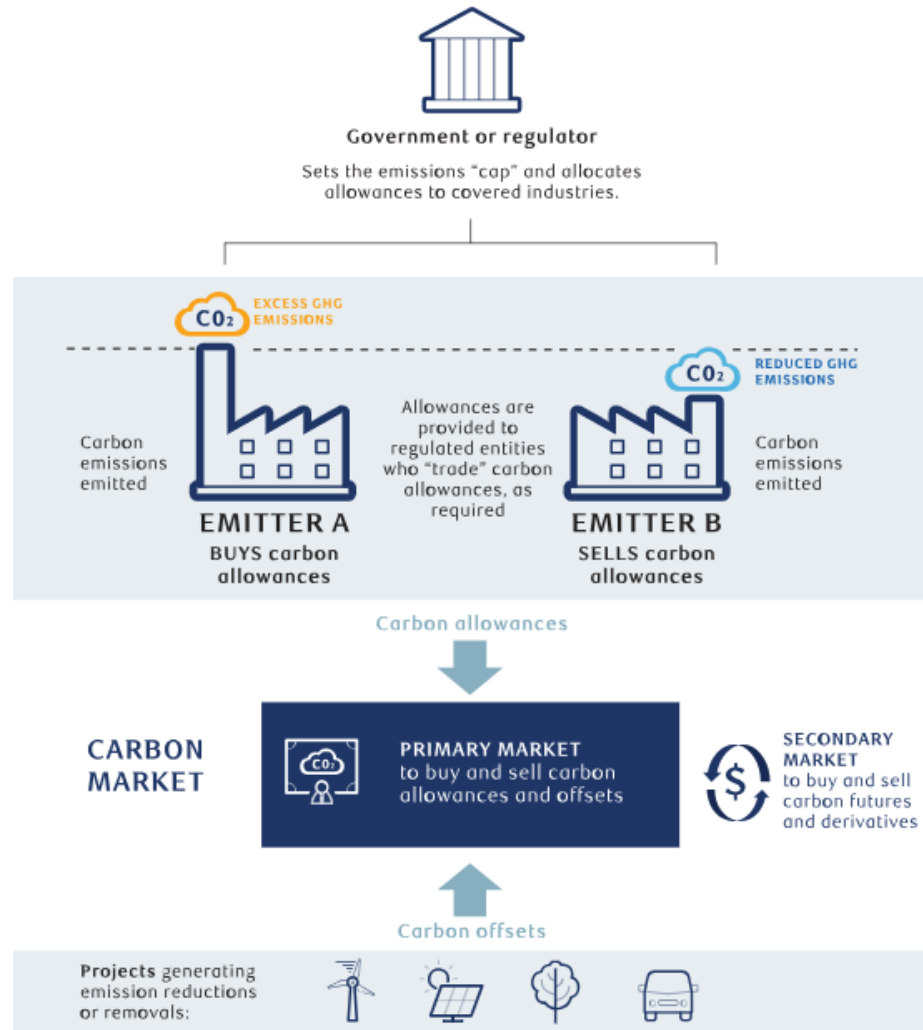
ទីផ្សារកាបូន

ការអនុលោមភាព និងទីផ្សារកាបូនស្ម័គ្រចិត្ត

បច្ចុប្បន្នមានទីផ្សារកាបូនពីរប្រភេទ : ទីផ្សារអនុលោមភាព និងទីផ្សារស្ម័គ្រចិត្ត

ទីផ្សារអនុលោមភាពគឺជាទីផ្សារសម្រាប់ អុប្លាស៊ីតកាបូនដែលបង្កើតឡើងដោយតម្រូវការក្នុងការអនុលោមតាមច្បាប់ ។ នៅក្នុងទីផ្សារកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័ន ការកំណត់បរិមាណនិងពាណិជ្ជកម្ម (Cap-and-Trade) តួអង្គទិញ និងលក់កាបូនត្រូវអនុលោមតាមការកំណត់ ឬដែនកំណត់ដែលបានដាក់លើការបំភាយឧស្ម័នរបស់ពួកគេ។

យន្តការមួយចំនួនគឺ គ្រោងការណ៍ពាណិជ្ជកម្មការបំភាយ (ETS) យន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាត (CDM) ការអនុវត្តរួម (JI) និងពន្ធកាបូន។

ការអនុលោមតាមទីផ្សារកាបូន កម្មវិធីការកំណត់បរិមាណនិងពាណិជ្ជកម្ម

ប្រភព៖ <https://www.rbcgam.com/en/ca/article/understanding-carbon-markets/detail>

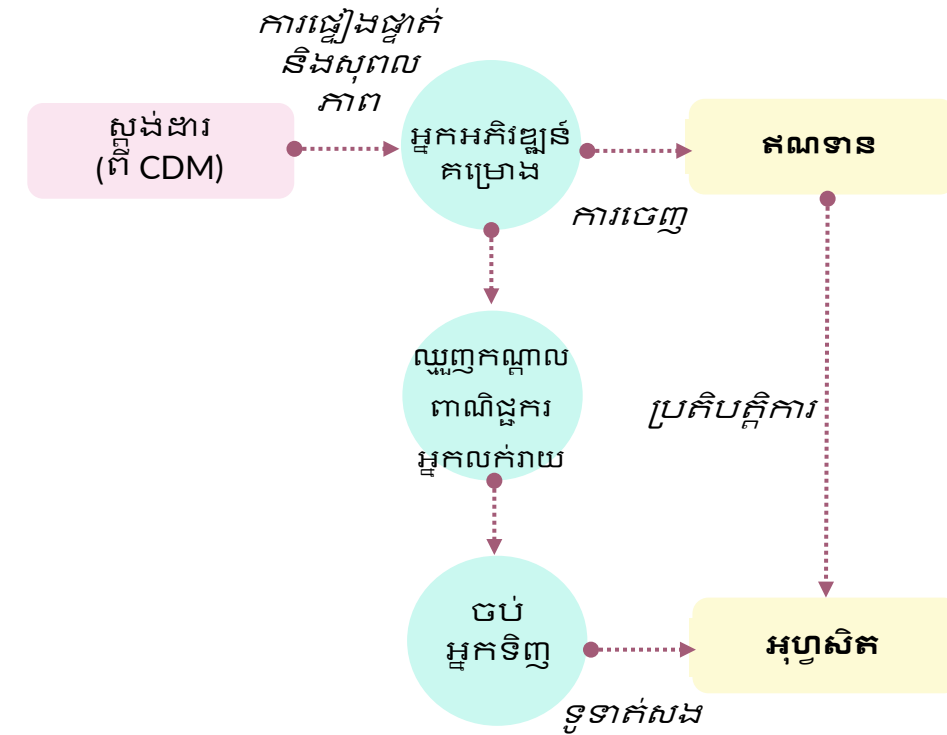
ទីផ្សារកាបូន

ការអនុលោមភាព និងទីផ្សារកាបូនស្ម័គ្រចិត្ត

ទីផ្សារកាបូនស្ម័គ្រចិត្ត (VCM) គឺជា **ទីផ្សារវិមជ្ឈការ ដែលត្រូវអង្កេតជនស្ម័គ្រចិត្ត ទិញ និងលក់ឥណទានកាបូន** ដែលតំណាងឱ្យការដក ឬកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ (GHGs) ដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងបរិយាកាស។

ឥណទានកាបូននីមួយៗត្រូវគិតជា **1 តោននៃការកាត់បន្ថយ ជៀសវាង ឬដកចេញ CO₂ ឬ GHG ដែលសមមូល** អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយក្រុមហ៊ុន ឬបុគ្គល ដើម្បីទូទាត់សងសម្រាប់ការបំភាយឧស្ម័ន CO₂ មួយតោន ឬឧស្ម័នដែលមានតម្លៃស្មើ ដើម្បីក្លាយជាតុល្យភាព។ កាបូនដែលបានដេញហើយត្រូវបានចុះឈ្មោះសម្រាប់ឥណទានចូលនិវត្តន៍ ឬការចូលនិវត្តន៍ ហើយវាមិនអាចដេញដូរបានទៀតទេ។

ទីផ្សារអនុលោមតាមច្បាប់បច្ចុប្បន្ន ត្រូវបានកំណត់ចំពោះតំបន់ជាក់លាក់ ចំណែកឯឥណទានកាបូនស្ម័គ្រចិត្ត គឺមានភាពច្បាស់លាស់ជាងមុន ដោយមិនមានការរឹតបន្តឹងដោយព្រំដែនកំណត់ដោយរដ្ឋាភិបាល ឬសហជីពនយោបាយ។ **ទីផ្សារក៏មានសក្តានុពលដែលអាចចូលរួមពិគ្រប់វិស័យនៃសេដ្ឋកិច្ចជំនួសឱ្យការកម្រិតត្រឹមឧស្សាហកម្មមួយចំនួនដែលមាន។**

រចនាសម្ព័ន្ធនៃផ្សារកាបូនស្ម័គ្រចិត្ត

ប្រភព៖ S&P Global Platts

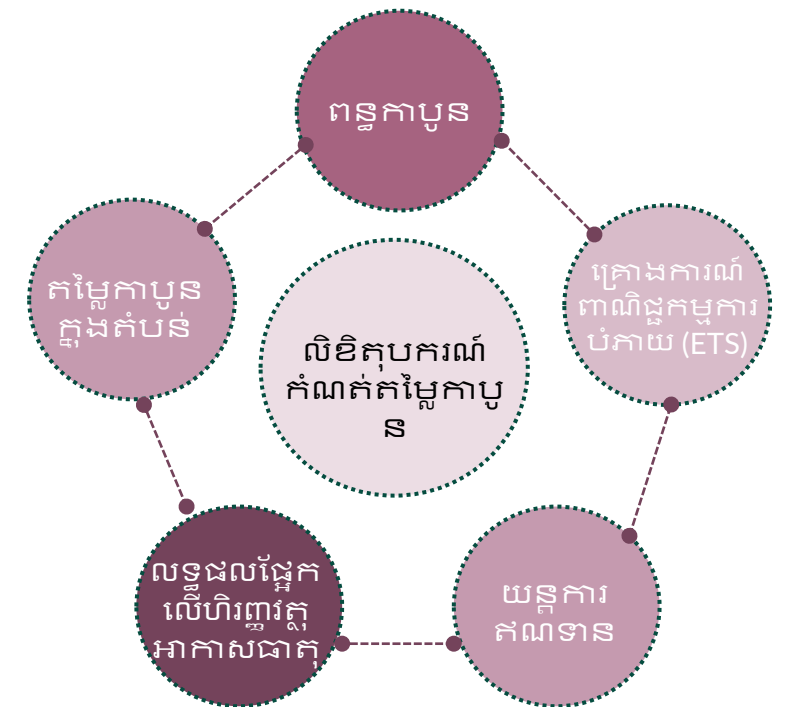
តម្លៃកាបូន

ភាពចាំបាច់សម្រាប់ការកំណត់តម្លៃកាបូន

ការកំណត់តម្លៃកាបូន គឺជាវិធីសាស្ត្រមួយដើម្បី កាត់បន្ថយ ការបំភាយកាបូន (ហៅថាជាឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ ឬ GHG ការបំភាយឧស្ម័ន) ដែលប្រើប្រាស់ការទិញទំនិញដើម្បីផ្ទេរកម្រៃចំណាយនៃការបញ្ចេញឧស្ម័នទៅលើអ្នកបញ្ចេញ - **"អ្នកបំភាយបង់"**

ហេតុអ្វីបានជាមានតម្លៃកាបូន?

- អាចជា គោលនយោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយ ដើម្បីជំរុញការបង្កើតថ្មី បង្កើតកំណើនសេដ្ឋកិច្ចយូរអង្វែង និងជួយប្រទេសនានាជំរុញសេដ្ឋកិច្ចកាបូនទាប
- អាចផ្តល់នូវ វិធានការដែលមានប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់កាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ (GHG)
- បញ្ជូនសញ្ញាជាតម្លៃ ដែលអាច មានឥទ្ធិពលលើ ការសម្រេចចិត្តសេដ្ឋកិច្ច

លិខិតុបករណ៍កំណត់តម្លៃកាបូន

ប្រភព៖ Carbon pricing leadership.org

ឧបករណ៍ជួញដូរកាបូន

តម្លៃកាបូន

ពន្ធកាបូន

ដាក់ **តម្លៃផ្ទាល់លើការបំភាយ GHG** សម្រាប់រាល់គោននៃការបំពុលកាបូនដែលបានបញ្ចេញ។ ដូច្នេះវាបង្កើតការលើកទឹកចិត្តផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដើម្បីកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នដោយប្តូរទៅដំណើរការដែលមានប្រសិទ្ធភាពជាងមុន ឬឥន្ធនៈដែលស្អាតជាង (ឧទាហរណ៍ ការបំពុលតិចមានន័យថាពន្ធទាប)

គ្រោងការណ៍ពាណិជ្ជកម្មការបំភាយ (ETS)

ដែលគេស្គាល់ថាជា **ប្រព័ន្ធ ការកំណត់បរិមាណនិងពាណិជ្ជកម្ម (cap-and-trade)** – កំណត់ដែនកំណត់ (“cap”) លើការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដោយផ្ទាល់សរុប ពីផ្នែកជាក់លាក់ និងបង្កើតទីផ្សារ ដែលមានសិទ្ធិបញ្ចេញឧស្ម័ន (ក្នុងទម្រង់អាជ្ញាប័ណ្ណកាបូន ឬសិទ្ធិអនុញ្ញាត) ត្រូវបានជួញដូរ។

លទ្ធផលផ្នែកលើហិរញ្ញវត្ថុអាកាសធាតុ (RBCF)

អង្គការទទួលបានមូលនិធិ នៅពេលដែលពួកគេបំពេញតាមគោលដៅដែលទាក់ទងនឹងអាកាសធាតុដែលបានកំណត់ទុកជាមុន ដូចជាការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័ន

តម្លៃកាបូនក្នុងតំបន់

រដ្ឋាភិបាលក្រុមហ៊ុននានា កំណត់តម្លៃផ្ទៃក្នុងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេចំពោះការប្រើប្រាស់កាបូន

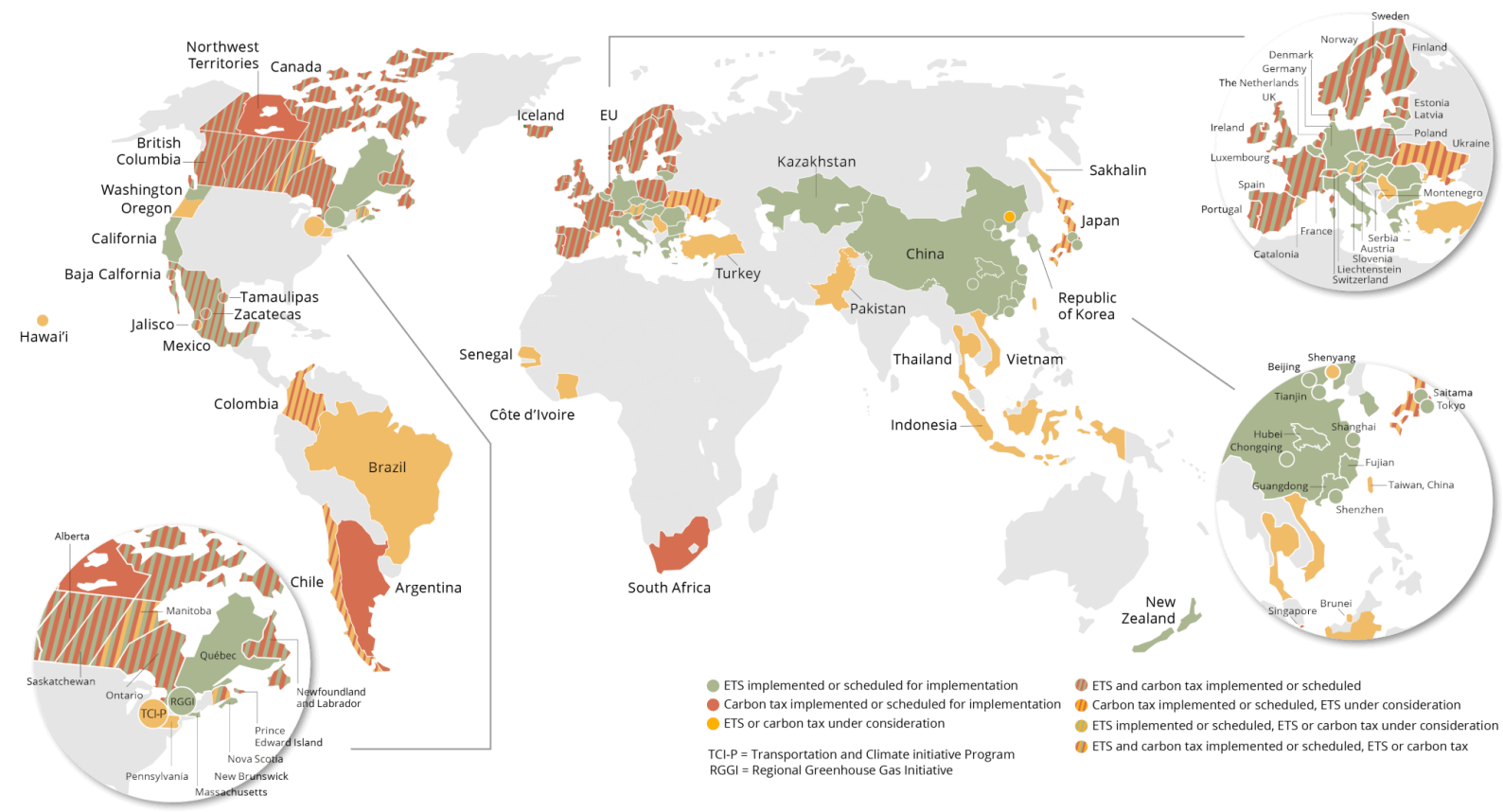

រូបភាព៖ Unsplash

ការយកពន្ធកាបូន

គំនិតផ្តួចផ្តើមកំណត់តម្លៃសកល

គំនិតផ្តួចផ្តើមកំណត់តម្លៃកាបូនត្រូវបានចាត់ទុកថា "បានកំណត់ពេលសម្រាប់ការអនុវត្ត" នៅពេលដែលពួកគេត្រូវបានអនុម័តជាផ្លូវការតាមរយៈច្បាប់ និងមានកាលបរិច្ឆេទចាប់ផ្តើមជាផ្លូវការ និង "កំពុងស្ថិតក្រោមការពិចារណា" ប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាលបានប្រកាសពីចេតនារបស់ខ្លួនដើម្បីធ្វើការឆ្ពោះទៅរកការអនុវត្ត។

ប្រភព៖ State & Trends of Carbon Pricing, World Bank, 2023

ការយកពន្ធកាបូន

បទដ្ឋានអន្តរជាតិ និងឧទាហរណ៍

គំនិតចម្បងនៅពីក្រោយ គម្រោងពន្ធដារគឺដើម្បីលើក ទឹកចិត្តអ្នកបញ្ចេញឱ្យវិនិ យោគលើបច្ចេកវិទ្យាដែល មាននិរន្តរភាពបន្ថែមទៀត

ការចំណាយលើការកាត់បន្ថយ មានភាពពិបាកក្នុងការ កំណត់ទំហំ ហើយការកំណត់ ពន្ធកាបូនឱ្យត្រឹមត្រូវគឺនៅ តែជាបញ្ហាប្រឈម

ស្ទើរតែ មួយភាគបី នៃប្រព័ន្ធពន្ធកាបូន ត្រូវបានណែនាំនៅក្នុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ 1990 ដោយក្រុមប្រទេស ស្តែនឌីណាវី

ប្រទេសតូចៗ រួមមាន អេស្តូនី, ឡាតវី, លីចគីនស្តាញ, ស្វីស, អ៊ីស្រាអែល, និង អេរ រង្ស៊ី តាមពីក្រោយដោយឆ្នាំ 2010 និង ជប៉ុន តាមពីក្រោយក្នុងឆ្នាំ 2012 ជា ប្រទេសមិនមែនអឺរ៉ុបដំបូងគេ។

ប្រាំឆ្នាំចុងក្រោយ គម្រោងការយកពន្ធ ថ្នាក់ជាតិបានអនុវត្តនៅក្នុងប្រទេសកា ណាដា សិង្ហបុរី និងអាហ្វ្រិកខាងត្បូង។

កាណាដា: ពន្ធទូទាំងប្រទេសលើផ្សេងៗ និងឧស្ម័ន

ចក្រភពអង់គ្លេស: ពន្ធកាបូនបានធ្វើឱ្យឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ អគ្គិសនីប្តូរចេញពីផ្សេងៗ

សិង្ហបុរី: ការកំណត់ពន្ធលើការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ពីឥន្ធនៈហ្វូស៊ីលទាំងអស់ដែលប្រើប្រាស់ដោយគ្រឿងបរិក្ខារពីឧស្សាហកម្ម និងវិស័យថាមពល

ប្រភព៖ 2020, Carbon Pricing: International comparison, iFo, Dice report.

ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មឥណទានកាបូន

ស្ទង់ដារ និងការវាស់វែង ការរាយការណ៍ និងការផ្ទៀងផ្ទាត់ (MRV)

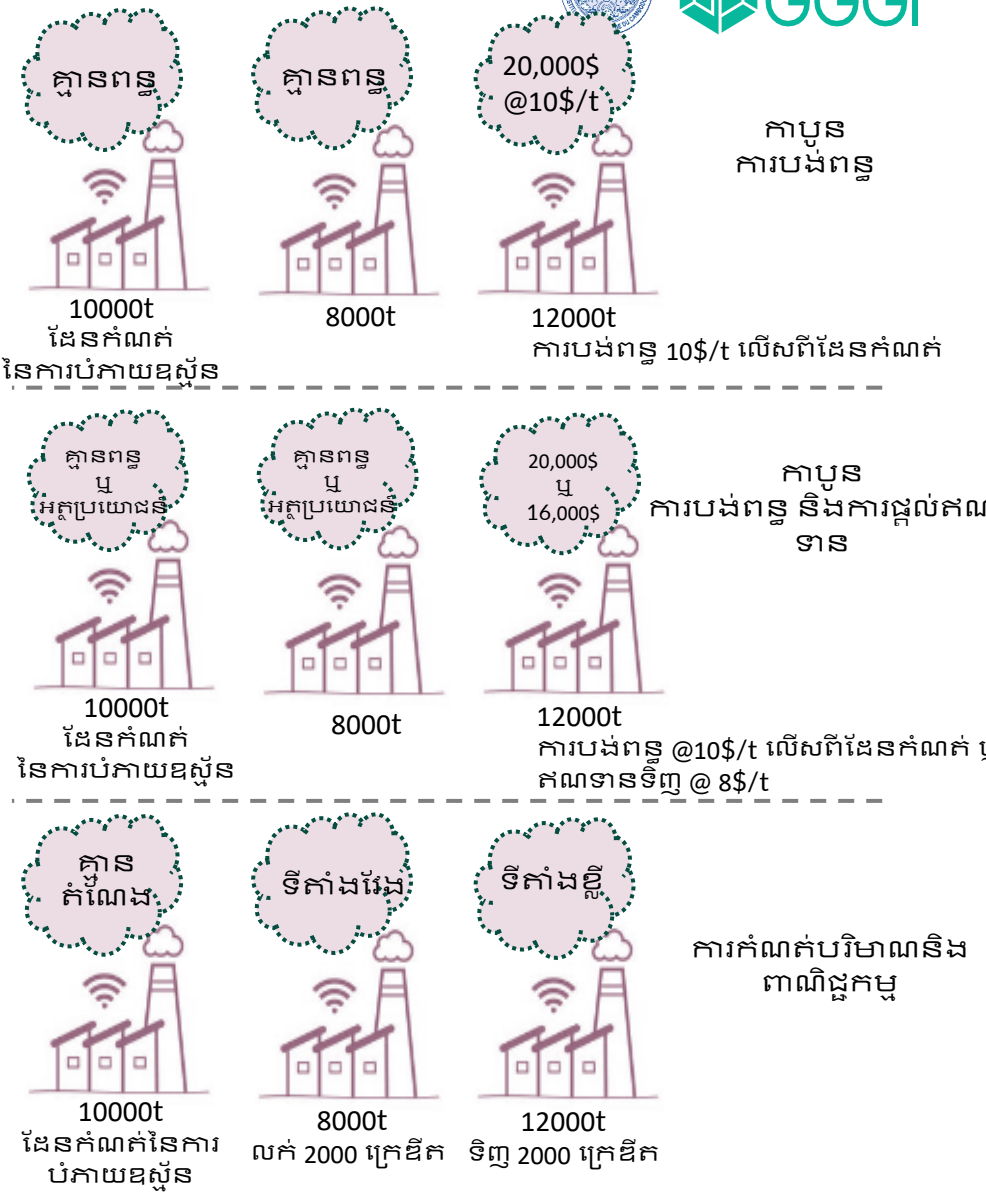
TIME PERIOD
កាតព្វកិច្ចដែលបានព្រមព្រៀងជាសកល ឬ ការប្តេជ្ញាចិត្ត របស់ បុគ្គល ការប្តេជ្ញាចិត្ត ទីក្រុង ឆ្នាំ 2030

ឯកតានៃ CO₂e (សមមូលកាបូនឌីអុកស៊ីត)

- 1 តោន CO₂ = 1 ក្រេឌីត
- 1 តោន CH₄ = 28 ក្រេឌីត
- 1 តោន N₂O = 265 ក្រេឌីត
- 1 តោន SF₆ (Sulphur Hexafluoride) = 23,500 ក្រេឌីត

ស្ទង់ដារ

- UNFCCC សម្រាប់ CDM
- EU សម្រាប់គម្រោងពាណិជ្ជកម្មសហភាពអឺរ៉ុប
- រដ្ឋាភិបាលជប៉ុនសម្រាប់យន្តការផ្តល់ឥណទានរួម
- ក្រុមប្រឹក្សាធនធានកាលីហ្វ័រញ៉ា សម្រាប់កម្មវិធី ការកំណត់ បរិមាណនិងពាណិជ្ជកម្ម របស់កាលីហ្វ័រញ៉ា
- Verra និងស្ទង់ដារមាសសម្រាប់ VCM

ប្រភព៖ GGGI, SP Garnaik, Energy Efficiency Transition in India, EC Act 2001, Carbon Trading

យន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាត

ស្តង់ដារ និង MRV

ប្រភេទគម្រោង CDM ដែលមានសិទ្ធិ៖

- ឧស្សាហកម្មថាមពល (ថាមពលកកើតឡើងវិញ / ថាមពលមិនកកើតឡើងវិញ)
- ការចែកចាយថាមពល
- តម្រូវការថាមពល
- ឧស្សាហកម្មផលិតកម្ម
- ឧស្សាហកម្មគីមី
- សំណង់
- ការដឹកជញ្ជូន
- ការជីកយករ៉ែ / ផលិតកម្មរ៉ែ និងការប្រើប្រាស់សារធាតុរំលាយ
- ការបំបាត់ឧស្ម័នពិភពលោក (រឹង ប្រេង ឧស្ម័ន)
- ការចាត់ចែង និងការចោលកាកសំណល់
- ការដាំដើមឈើឡើងវិញ / ព្រៃឈើ
- កសិកម្ម និងផលិតកម្មដែក

ប្រភព៖ 2016, ADB, MRV Manual for CDM Projects

វដ្តគម្រោង CDM

CER = ការកាត់បន្ថយការបំបាត់ដែលត្រូវបានបញ្ជាក់, CDM = យន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាត, PP = អ្នកចូលរួមគម្រោង
ចំណាំ៖ វដ្តគម្រោង CDM អាចត្រូវបានបែងចែកជាពីរផ្នែកសំខាន់ៗ។

ប្រភព៖ UNFCCC. 2014. តើ CDM គឺជាអ្វី? <https://cdm.unfccc.int/about/index.html>

គំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់រដ្ឋាភិបាល

កម្ពុជា - គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការជួញដូរកាបូន

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់គម្រោង GHG ER

ប្រទេសកម្ពុជាបានអនុម័តបទប្បញ្ញត្តិនៅថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣ ដើម្បីអនុវត្តមាត្រា ៦ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសនៅក្នុងព្រំដែនរបស់ខ្លួន។ ទាំងនេះរួមមាន៖

សៀវភៅណែនាំប្រតិបត្តិការមាត្រា ៦

សៀវភៅណែនាំនេះផ្តល់នូវក្របខណ្ឌសម្រាប់ការចេញ និងផ្ទេរលទ្ធផលនៃការកាត់បន្ថយការផ្ទេរអន្តរជាតិ (ITMOs) ដែលត្រូវបានគេហៅថាជាការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដែលមានការអនុញ្ញាត (GHG ERs)

ការដាក់បញ្ចូលបញ្ជីវិជ្ជមាន

គម្រោងត្រូវតែស្របតាមផែនការរួមចំណែកជាតិឆ្លើយតបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព (NDC)។

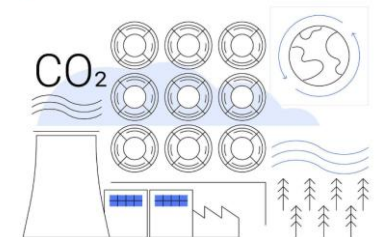
ការដាក់បញ្ចូលបញ្ជីវិជ្ជមាន

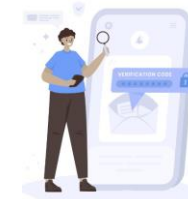
ការរក្សាការប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក

រយៈពេលអនុញ្ញាត

យន្តការកាបូនដែលមានសិទ្ធិ

ការផ្ទៀងផ្ទាត់ និងការបន្ថែម

សុចរិតភាពបរិស្ថាន

ការតម្រឹម

ប្រភព៖ 2024, សៀវភៅណែនាំប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការអនុវត្តមាត្រា ៦ នៅកម្ពុជា

គំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់រដ្ឋាភិបាល

កម្ពុជា - គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការជួញដូរកាបូន

គំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងៗដើម្បីកាត់បន្ថយការបំភាយកាបូន និងសម្រេចបាននូវអព្យាក្រឹតភាព

គម្រោងអន្តរកាលអគារកាបូនទាបក្នុងតំបន់អាស៊ី (ALCBT)

បានចាប់ផ្តើមដំណើរការនៅខែឧសភា ឆ្នាំ 2024 គម្រោងនេះមានគោលបំណងផ្លាស់ប្តូរវិស័យសំណង់របស់ប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់អគារដែលមានកាបូនទាប។ គោលដៅគឺកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ថាមពល និងការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់។

កម្មវិធី វេដបូក (REDD+)

រដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតកម្មវិធី វេដបូក នៅក្នុងខេត្តមួយចំនួន ដើម្បីជួយកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នចេញពីការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ និងយុទ្ធសាស្ត្របំផ្លាញព្រៃឈើ។

ការកាត់បន្ថយកាបូន

កម្ពុជាកំពុងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញកាបូនលើវិស័យដឹកជញ្ជូន និងថាមពល។

ប្រភព៖ 2024, សៀវភៅណែនាំប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការអនុវត្តមាត្រា ៦ នៅកម្ពុជា

រូបភាព៖ earth journalism.net

គំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់រដ្ឋាភិបាល

ប្រទេសឥណ្ឌា - គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការជួញដូរកាបូន

គ្រោងការណ៍ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មឥណទានកាបូន (CCTS)

បានបញ្ចប់ក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ 2023 ហើយគ្រោងនឹងចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 2025-26 ។ គ្រោងការណ៍នេះមានគោលបំណងធ្វើពាណិជ្ជកម្មការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដោយប្រើវិញ្ញាបនបត្រឥណទានកាបូន។ CCTS មានយន្តការពីរ៖ យន្តការអនុលោមភាព និងយន្តការតុល្យភាព

អនុវត្តគម្រោងសម្រេចបាន និងពាណិជ្ជកម្ម (PAT)

បើកដំណើរការក្នុងឆ្នាំ 2012 គ្របដណ្តប់លើវិស័យថាមពលដែលពឹងផ្អែកខ្លាំងចំនួន ១៣ ជាមួយនឹង **អតិថិជនដែលបានកំណត់ចំនួន ១៣៣៣**

វិញ្ញាបនបត្រថាមពលកកើតឡើងវិញ (RECs)

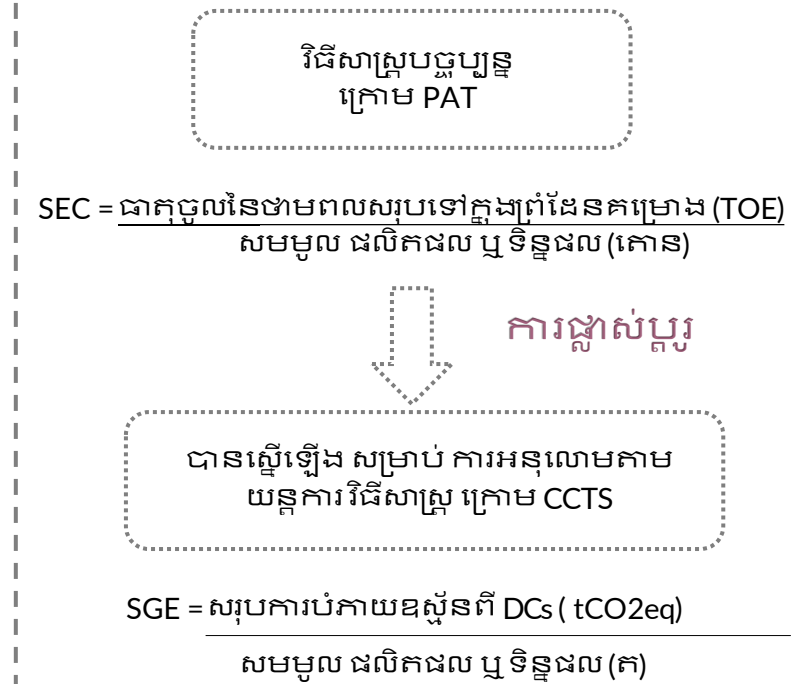
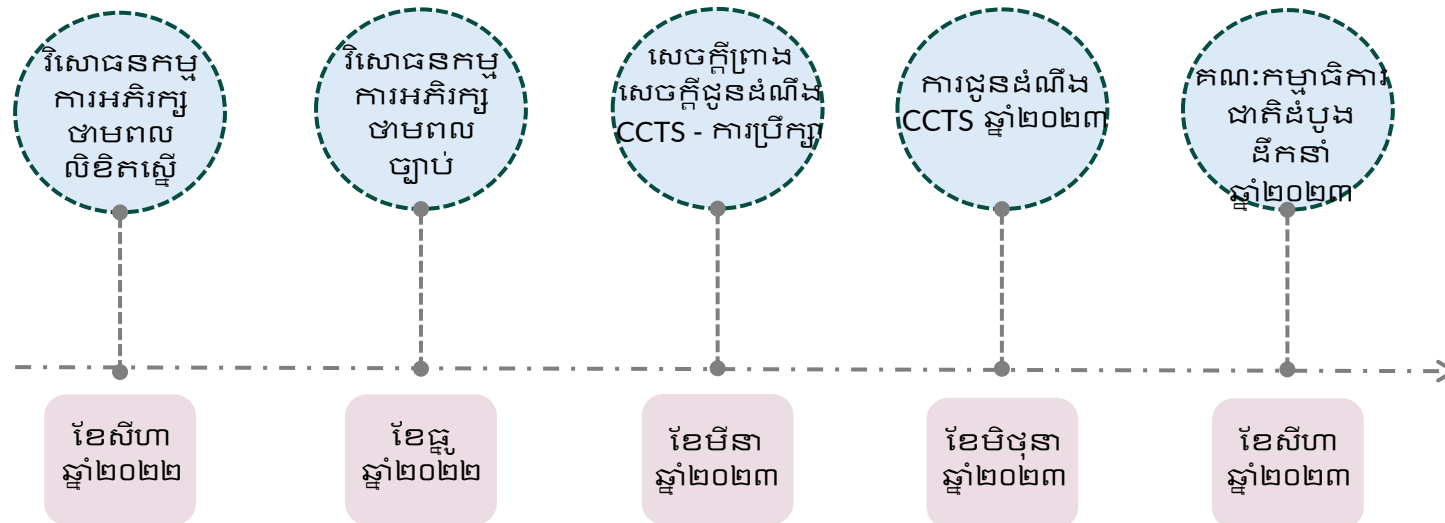
បានបើកដំណើរការក្នុងឆ្នាំ 2010 គ្របដណ្តប់លើវិស័យចំនួន ១៣ រួមទាំងអ្នកផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណចែកចាយ អ្នកប្រើប្រាស់ដែលបានកំណត់ និងអ្នកចូលប្រើប្រាស់សាធារណៈ។ **គម្រោងចំនួន ១១១៧ បានចុះបញ្ជី ~ ៥៦០៧ មេហ្គាវ៉ាត់**

ថាមពលអ៊ីដ្រូប្លែកបែតង និងប្រព័ន្ធផ្តុកថាមពលប្រើអាគុយ (BESS)

ជាចលនាដែលមានសន្ទុះលើការបង្កើតបរិយាកាសអំណោយផលតាមរយៈគោលនយោបាយ ការស្រាវជ្រាវ និងការផ្លាស់ប្តូរទិដ្ឋភាព

គំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់រដ្ឋាភិបាល

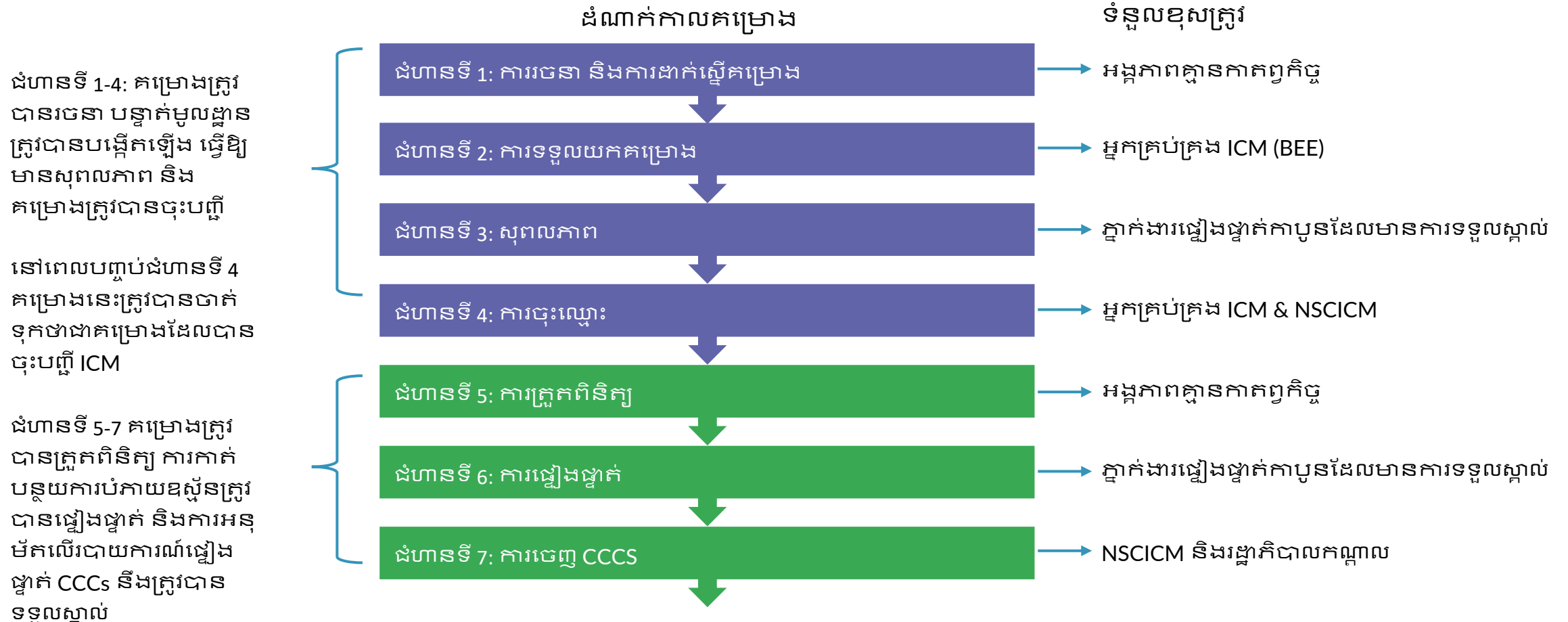
ប្រទេសឥណ្ឌា - ទិដ្ឋភាពកាបូន៖ ចំណុចសំខាន់

ប្រភព៖ GGGI, SP Garnaik, Energy Efficiency Transition in India, EC Act 2001, Carbon Trading

គម្រោងកាត់បន្ថយកាបូន

ប្រទេសឥណ្ឌា - ដំណាក់កាលគម្រោង និងភ្នាក់ងារទទួលខុសត្រូវ

ដំណាក់កាល 1-4: គម្រោងត្រូវបានរចនា បន្ទាត់មូលដ្ឋាន ត្រូវបានបង្កើតឡើង ធ្វើឱ្យមានសុពលភាព និងគម្រោងត្រូវបានចុះបញ្ជី

នៅពេលបញ្ចប់ដំណាក់កាល 4 គម្រោងនេះត្រូវបានចាត់ទុកថាជាគម្រោងដែលបានចុះបញ្ជី ICM

ដំណាក់កាល 5-7 គម្រោងត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ ការកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័នត្រូវបានផ្ទៀងផ្ទាត់ និងការអនុម័តលើរបាយការណ៍ផ្ទៀងផ្ទាត់ CCCs នឹងត្រូវបានទទួលស្គាល់

ប្រភព៖ GGGI, SP Garnaik, Energy Efficiency Transition in India, EC Act 2001, Carbon Trading

គំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់រដ្ឋាភិបាល

ប្រទេសថៃ - គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការដ្ឋានដូរកាបូន

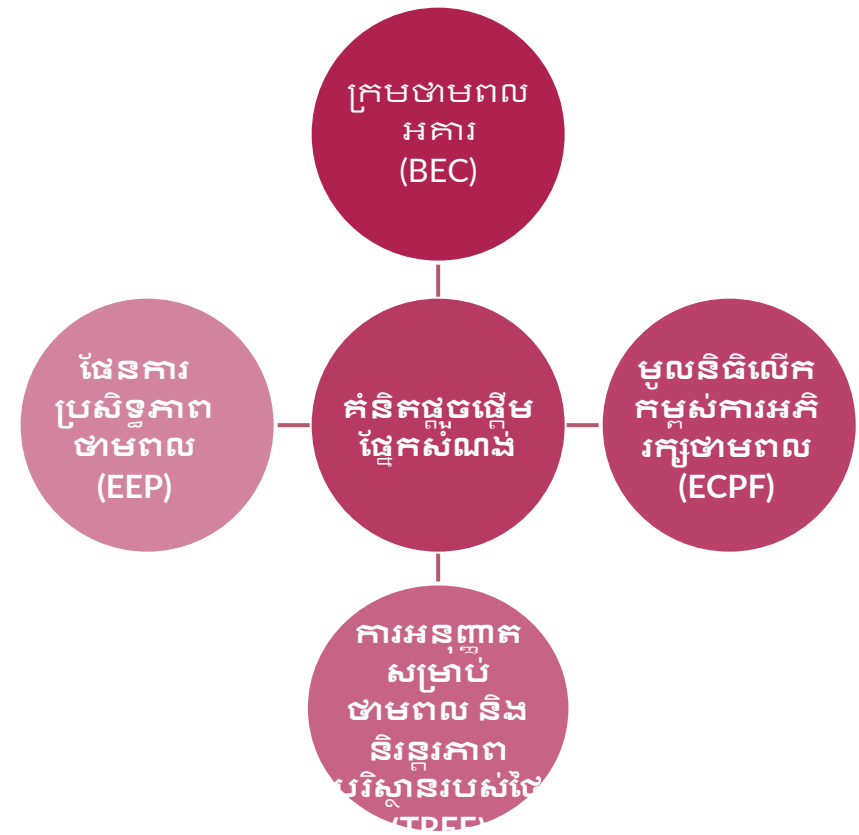
អង្គការគ្រប់គ្រងឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់របស់ប្រទេសថៃ (TGO) បានបង្កើត **ប្រព័ន្ធដ្ឋានដូរការបំភាយឧស្ម័នស្ម័គ្រចិត្តរបស់ប្រទេសថៃ** (Thailand V-ETS) ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអនុវត្តការកាត់បន្ថយ GHG ក្រោមទិដ្ឋភាពដូរកាបូនស្ម័គ្រចិត្តក្នុងស្រុក។

កម្មវិធីទូទាត់កាបូនថៃ

ស្ថាប័នអាចទូទាត់ការបំភាយកាបូនរបស់ពួកគេដោយការទិញឥណទានកាបូនដែលបង្កើតឡើងដោយគម្រោង **កាត់បន្ថយការបំភាយដោយស្ម័គ្រចិត្ត** (T-VER) របស់ប្រទេសថៃដែលត្រូវបានអនុម័ត។

គ្រោងការណ៍ពាណិជ្ជកម្មការបំភាយរបស់ប្រទេសថៃ (កំពុងអភិវឌ្ឍន៍)

ប្រព័ន្ធពាណិជ្ជកម្មកាបូនជាតិដើម្បីឱ្យស្របជាមួយនឹងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ខ្លួនចំពោះអព្យាក្រឹតភាពនៃកាបូននៅឆ្នាំ 2050។ ក្របខ័ណ្ឌនេះត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងមានលក្ខណៈដូច EU ETS ដែលការបំភាយឧស្ម័នពាណិជ្ជកម្មអនុញ្ញាតឱ្យបំពេញតម្រូវការ។

គំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់រដ្ឋាភិបាល

ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី - គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយដូរកាបូន

បទបញ្ញត្តិប្រធានាធិបតីស្តីពីការកំណត់តម្លៃកាបូន និងការផ្លាស់ប្តូរកាបូនឥណ្ឌូនេស៊ី (IDX Carbon)

នៅថ្ងៃទី 26 ខែកញ្ញា ឆ្នាំ 2023 រដ្ឋាភិបាលឥណ្ឌូនេស៊ីបានចាប់ផ្តើមដំណើរការផ្សព្វផ្សាយឥណ្ឌូនេស៊ីដើម្បីសម្រេចបាននូវផែនការរួមចំណែកជាតិឆ្លើយតបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (NDC) និងការគ្រប់គ្រងការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ (GHG) ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ។

តម្លៃសេដ្ឋកិច្ចឥណ្ឌូនេស៊ីលើគម្រោងការផ្សព្វផ្សាយដូរកាបូន

នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ 2023 ក្រសួងថាមពល និងធនធានរ៉ែ (MEMR) បានចាប់ផ្តើមគម្រោងពាណិជ្ជកម្មតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចឥណ្ឌូនេស៊ីលើគម្រោងការផ្សព្វផ្សាយដូរកាបូន (NEK) ។ ETS ដែលមានមូលដ្ឋានលើអាំងតង់ស៊ីតេជាកត្តាព្យកិច្ចសម្រាប់វិស័យថាមពល និងមានគោលដៅលើរោងចក្រថាមពលដើរដោយធានីដែលតភ្ជាប់ទៅបណ្តាញ Perusahaan Listrik Negara (PLN)។

គំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់រដ្ឋាភិបាល

ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី - គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់កាបូន

ការចេញផ្សាយ PTBAE Pus

អត្ថប្រយោជន៍ពីការបំភាយសម្រាប់វិស័យថាមពល និងព្រៃឈើ។ នេះត្រូវបានអនុវត្តចំពោះអនុវិស័យរោងចក្រថាមពលក្នុងវិស័យថាមពល និងដីព្រៃកោងកាង និងដីល្បាប់ដែលមានទីតាំងនៅក្នុង ឬក្រៅតំបន់ព្រៃឈើក្នុងវិស័យព្រៃឈើ។ នៅខែមករា ឆ្នាំ 2023 ដើម្បីចាប់ផ្តើមការផ្គត់ផ្គង់កាបូន MoEMR បានចេញ PTBAE PUs សម្រាប់អនុវិស័យរោងចក្រថាមពលដល់រោងចក្រថាមពលធ្យូងថ្មចំនួន 99 ដែលមានអ្នកផលិតថាមពលចំនួន 42 ។

ទីផ្សារកាបូនស្ម័គ្រចិត្តរបស់ឥណ្ឌូនេស៊ី

នៅឆ្នាំ 2022 ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ីបានចាប់ផ្តើមទីផ្សារកាបូនស្ម័គ្រចិត្តដែលអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុនធ្វើពាណិជ្ជកម្មឥណទានកាបូន។ គម្រោងដែលបង្កើតឥណទានរួមមានថាមពលកកើតឡើងវិញ ប្រសិទ្ធភាពថាមពល និងការផ្តាស់ប្តូរការប្រើប្រាស់ដី រួមទាំងការអភិរក្សព្រៃឈើ (REDD+)។

គំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់រដ្ឋាភិបាល

វៀតណាម - គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការជួញដូរកាបូន

យន្តការគ្រប់គ្រងឥណទានកាបូន

នៅថ្ងៃទី 7 ខែឧសភា ឆ្នាំ 2024 នាយករដ្ឋមន្ត្រី Pham Minh Chinh បានចេញសេចក្តីណែនាំមួយ ដើម្បីបង្កើតយន្តការគ្រប់គ្រងឥណទានកាបូន។ ការណែនាំនេះមានគោលបំណងជួយអាជីវកម្មឱ្យយល់អំពីទីផ្សារកាបូន និងបំពេញតាមគោលដៅនៃផែនការរួមចំណែកជាតិឆ្លើយតបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (NDCs) របស់ពួកគេ។

ទីផ្សារកាបូនជាតិរបស់វៀតណាម

វៀតណាមកំពុងធ្វើការលើ **ការបង្កើតទីផ្សារកាបូនជាតិ** ដែលរំពឹងថានឹងដំណើរការនៅឆ្នាំ ២០២៧ ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ **ក្រសួងធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន (MONRE)**។ រដ្ឋាភិបាលបាននិងកំពុងបង្កើតក្របខណ្ឌច្បាប់ដើម្បីគាំទ្រដល់ការជួញដូរការបំភាយឧស្ម័ន ដោយចាប់ផ្តើមពីគម្រោងសាកល្បងក្នុងវិស័យថាមពល និងឧស្សាហកម្ម។ នេះ **ជាទីបំផុតនឹងពង្រីកដល់វិស័យសំណង់ ជាពិសេសសម្រាប់អគារពាណិជ្ជកម្ម និងលំនៅឋានផ្សេងៗ** ។

គំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់រដ្ឋាភិបាល

វៀតណាម - គំនិតផ្តួចផ្តើមសម្រាប់ការដួញដូរកាបូន

ទីផ្សារកាបូនស្ម័គ្រចិត្តវៀតណាម

វៀតណាមកំពុងបង្កើត ទីផ្សារកាបូនដោយស្ម័គ្រចិត្ត ដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់អាជីវកម្ម និងអង្គការនានា កាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័ន និងឥណទានកាបូនពាណិជ្ជកម្ម។ គម្រោងថាមពលកកើតឡើងវិញ ការអភិរក្សព្រៃឈើ និងប្រសិទ្ធភាពថាមពលនៅក្នុងបរិស្ថានដែលបានសាងសង់អាចបង្កើតឥណទានកាបូនដែលអាចដួញដូរបាននៅក្នុងទីផ្សារនេះ។

យន្តការផ្តល់ឥណទានរួម (JCM)

វៀតណាមចូលរួមក្នុងយន្តការផ្តល់ឥណទានរួមជាមួយជប៉ុនដែលប្រទេសទាំងពីរសហការលើគម្រោងកាបូនទាប។ នៅក្នុងយន្តការនេះ វៀតណាមទទួលបានឥណទានកាបូនតាមរយៈគម្រោងសន្សំថាមពល រួមទាំងក្នុងវិស័យសំណង់ ដែលអាចត្រូវបានដួញដូរ ឬប្រើប្រាស់ដើម្បីបំពេញតាមគោលដៅនៃការបំភាយឧស្ម័ន។

ការផ្លាស់ប្តូរឥណទានជាតិកាបូន

វៀតណាមគ្រោងនឹងបង្កើតការផ្លាស់ប្តូរឥណទានកាបូនជាតិដែលនឹងចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការនៅឆ្នាំ 2028។ មុនពេលការចេញផ្សាយពេញលេញ រដ្ឋាភិបាលនឹងដំណើរការវេទិកាពាណិជ្ជកម្មកាបូនសាកល្បងដែលចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 2025។

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលអគារកាបូនទាប (LCB) ដឹកនាំដោយវិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកម្ពុជា (ITC) សម្រាប់រយៈពេល 2024-2027

ដឹកនាំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលអគារកាបូនទាបដោយ៖

លោកស្រីបណ្ឌិត វង់ថន្ន គីនណាលេត (អ្នកដឹកនាំ)

- អ៊ីម៉ែល៖ kinnaletv@yahoo.co.uk
- ទូរស័ព្ទលេខ៖ (+855) 99 351 199

លោកបណ្ឌិត ចាន់ សារិន្ទ (ទីប្រឹក្សា)

- អ៊ីម៉ែល៖ sarinchan@itc.edu.kh
- ទូរស័ព្ទលេខ៖ (+855) 99 351 199

លោកបណ្ឌិត ហ៊ាង ឡាទីន (អ្នកបច្ចេកទេស និងជំនួយការអ្នកគ្រប់គ្រង)

លោក ជា ចន្ទគុណ (អ្នកបច្ចេកទេស និងអ្នករៀបចំព្រឹត្តិការណ៍)

អ្នកកែសម្រួល និងសម្របសម្រួលការបកប្រែ៖

លោកស្រីបណ្ឌិត វង់ថន្ន គីនណាលេត

លោកបណ្ឌិត ហ៊ាង ឡាទីន

លោក វិធាន ខែមរដ្ឋ

លោក ជា ចន្ទគុណ

សមាជិកអ្នកបកប្រែ៖

លោកបណ្ឌិត សាន វិបុល លោកបណ្ឌិត ជួ ជានិត

លោកបណ្ឌិត សេង ស៊ុនហ៊ីរ លោកបណ្ឌិត អិត អ៊ុនយ៉ាណោក លី

សូហេង លោក នុន សុផាន់ណា

កញ្ញា ហូ សូតាស៊ីង កញ្ញា ស្រីន ស្រីណា

លោក វិញ ឡាយអ៊ុ លោក លី លាងហុង

អ្នកត្រួតពិនិត្យ៖

លោកបណ្ឌិត ចាន់ សារិន្ទ លោកបណ្ឌិត សាន វិបុល

លោកបណ្ឌិត សេង ស៊ុនហ៊ីរ លោកបណ្ឌិត អិត អ៊ុនយ៉ាណោក

បណ្ឌិត វៃ សុភ័ក្រ លោក លី សូហេង

លោក នុន សុផាន់ណា លោក ហាស់ ចាន់លី

លោក វិធាន ខែមរដ្ឋ លោកបណ្ឌិត ហ៊ាង ឡាទីន

សូមអរគុណ

សំគាល់: ឯកសារនេះត្រូវបានបកប្រែពីឯកសារដើមជាភាសាអង់គ្លេស និងកែសម្រួលតាមបរិបទបច្ចេកទេសថាមពល និងកាបូនទាបក្នុងវិស័យសំណង់អគារ។ ក្នុងករណីដែលលោកអ្នករកឃើញមានកំហុសឆ្គង ឬចង់ផ្តល់ជាមតិក្នុងការកែសម្រួល សូមផ្តល់ព័ត៌មានមកកាន់គម្រោង ALCBT តាមរយៈអ៊ីម៉ែល: chan.suong@gggi.org ឬ heang.latin@itc.edu.kh

យន្តការបណ្តឹងឯករាជ្យរបស់ ការផ្តួចផ្តើមអាកាសធាតុសកល (IKI)

បុគ្គលណាដែលជឿថាពួកគេអាចរងផលប៉ះពាល់ដោយគម្រោង IKI ឬដែលចង់រាយការណ៍អំពីអំពើពុករលួយ ឬការប្រើប្រាស់មូលនិធិមិនត្រឹមត្រូវ អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅកាន់យន្តការបណ្តឹងឯករាជ្យរបស់ IKI តាមរយៈ: IKI-complaints@z-u-g.org ។ យន្តការបណ្តឹងរបស់ IKI មានក្រុមអ្នកជំនាញឯករាជ្យដែលនឹងធ្វើការស៊ើបអង្កេតលើបណ្តឹងនោះ។ នៅក្នុងដំណើរការនៃការស៊ើបអង្កេត យើងនឹងពិគ្រោះយោបល់ជាមួយដើមបណ្តឹង ដើម្បីជៀសវាងហានិភ័យដែលមិនចាំបាច់សម្រាប់ដើមបណ្តឹង។ ព័ត៌មានបន្ថែមអាចរកបាននៅ <https://www.international-climate-initiative.com/en/about-iki/values-responsibility/independent-complaint-mechanism/> ។

ព័ត៌មានទំនាក់ទំនង/
អាសយដ្ឋាន

alcbt.gggi.org
@gggi_hq
@GGGIHQ

@GGGIHQ
@gggi_hq
@GGGIMedia

Supported by:

based on a decision of the German Bundestag